

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „МЕЖДУНАРОДНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ“

Приета от ФС (протокол № 12/ 29.02.2024 г.)

Приета от КС (протокол № 8/ 16.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(Доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “МОРСКИ ТЪРГОВИЯ“

ЗА СПЕЦ: „Морски бизнес и международна търговия“;

ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>УЧЕБНИ ЧАСОВЕ НА СЕДМИЦА (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
● ЛЕКЦИИ	45	3
● УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
	165	-
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ		

Изготвили програмата:

1. ....
(гл. ас. д-р Петьо Бошнаков)

2. ....
(проф. д-р Веселина Димитрова)

Ръководител катедра: .....
„Международни икономически отношения“ (проф. д-р Веселина Димитрова)

I. АНОТАЦИЯ

Програмата за морска търговия в ИУ - Варна предлага комплексна учебна програма, проектирана да оборудва студентите с познания и умения, необходими за отличаване в динамичната област на морската търговия. Тази интердисциплинарна програма интегрира принципи от бизнеса, икономиката, логистиката и морското право, за да предостави на студентите добре обосновано разбиране за сложностите, свързани с ефективното и ефективно управление на операциите в морската търговия.

През програмата, студентите се запознават с различни аспекти на морската търговия, включително икономиката на корабоплаването, управлението на пристанища, логистиката на товарите, морското право и регулациите. Акцентът се поставя върху развитието на критичното мислене, аналитичните умения и уменията за вземане на решения, които са от съществено значение за справяне със сложностите на глобалната морска търговия.

След завършване на програмата, випускниците са добре подготвени да следват разнообразие от кариерни възможности в сектора на морската търговия, включително позиции в корабоплавателни компании, логистични фирми, правителствени агенции, международни организации и консултантски фирми.

Основни компетенции, развити през курса: математически компетенции и наука, цифрови и граждански умения.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Първа тема: Какво е Морската търговия		6	4	
1.1.	Значение на морската търговия в световната икономика.			
1.2.	Морския бизнес през двадесети век: Непрекъснатост и промяна.			
1.3.	Глобализация – Морски връзки.			
Втора тема: Международна морска търговия		6	4	
2.1.	Модели на международната океанска търговия.			
2.2.	Международна търговия с промишлени стоки.			
3.3.	INCOTERMS – дефиниция и значение в морската търговия.			
3.4.	Форми и начини на плащане в морската търговия.			
Трета тема: Икономика на корабоплаването		6	4	
3.1.	Икономиката на пазарите за товарене по море.			
3.2.	Икономика на пазарите за кораби.			
3.3.	Корабоплавателни цикли на пазара.			
3.4.	Икономически кризи и техните ефекти върху корабоплавателните цикли на пазара.			
3.5.	Печалба и загуба от пътувания.			
3.6.	Икономика на секторите за корабоплаване.			
3.7.	Преглед на индустрията за сух товарен транспорт.			
3.8.	Пазарът на танкери: Текуща структура и икономически анализ.			
3.9.	Икономика на корабоплавателния транспорт на кратки разстояния.			
Четвърта тема: Национални и международни политики за корабоплаване		6	4	
4.1.	Политика за доставка и глобализация; Юрисдикции, Управление			
4.2.	Регулаторни рамки.			
4.3.	Държавни политики и корабостроителната индустрия.			
4.4.	Морска сигурност.			
4.5.	Стандарти за труда в морската промишленост.			
Пета тема: Основни аспекти на управлението и операциите в корабоплаването		6	4	
5.1.	Влиянието на избора на флаг върху управлението на корабите.			
5.2.	Оптимизация на операциите на флота и разпределение на флота			
5.3.	Основни участници (купувач, продавач, изпращач, получател, чартърор, собственик, агенти, капитан и др.).			
5.4.	Измерване на ефективността в корабоплаването.			
5.5.	Измерване и управление на бизнес риска в сектора за превоз на товари в корабоплаването.			
5.6.	Управление на риска от товарни ставки с използване на товарни деривати.			
5.7.	Преразглеждане на кредитния риск, анализ и политика в банковото финансиране на корабоплаването.			

5.8.	Финансиране на корабоплаването и международните капиталови пазари.			
Шеста тема: Основни документи, използвани в морската търговия.		6	4	
6.1.	Видове договори. Чартер-партиди. Договор за товарене.			
6.2.	Товарна разписка: Видове, основни функции и приложения.			
6.3.	Товарен манифест.			
6.4.	Търговска фактура, Опаковъчен лист, Сертификат за произход.			
6.5.	Митнически документи, Декларация за внос/износ, Декларации за транзит.			
6.6.	Писмо за гаранция и неговите приложения			
Седма тема: Управление на пристанищата		6	4	
7.1.	Управление на пристанищата, операции и конкуренция: Фокус върху Северна Европа.			
7.2.	Сухопътни пристанища, централност на пристанищата, свързаност и свободни търговски зони.			
7.3.	Преразглеждане на продуктивността и ефективността на пристанищата и терминалите: Методи и приложения.			
7.4.	Организационни промени и ефективност в морските пристанища			
7.5.	Икономиката на морските магистрали: Дефиниране на морската транспортна инфраструктура.			
Осма тема: Аспекти на международната логистика		3	2	
8.1.	Международна логистична стратегия и модален избор.			
8.2.	ИТ в логистиката и морския бизнес.			
		ОБЩО:	45	30

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Курсов проект	1	40
1.2.	Контролен тест	2	50
Общо за семестриалното оценяване:		3	90
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест)	1	75
Общо за сесийното оценяване:		1	75
Общо за всички форми на контрол:		4	165

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Grammenos, C. "The Handbook of Maritime Economics and Business", 2nd Edition, Informa Law from Routledge, 2010
2. Song, D. and Panayides, P. "Maritime Logistics: A Guide to Contemporary Shipping and Port Management", Kogan Page, 2015
3. Stopford, M. "Maritime Economics", 3rd Edition, Routledge, 2009

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Berlingieri, F. "International Maritime Conventions (Volume 1): The Carriage of Goods and Passengers by Sea", 4th edition, Informa Law from Routledge, 2014
2. Bichou, Kh and Notteboom, Th "Maritime Transport: The Evolution of International Shipping and Future Challenges", Edward Elgar Publishing, 2013
3. Talley, Wayne K. "Port Economics (Routledge Maritime Masters)", 2014
4. Talley, Wayne K. "The Blackwell Companion to Maritime Economics", Wiley-Blackwell (Publisher), 2012
5. Ma, Shuo "Economics of Maritime Business (Routledge Maritime Masters)", 2020
6. Karakitsos, E. "Maritime Economics: A Macroeconomic Approach", 2014